

สำนักนายกรัฐมนตรี

okmd

รายงานการวิเคราะห์

ด้านการเงิน ความเสี่ยง และภารกิจหลักขององค์กร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) : aus.

Office of Knowledge Management and Development : OKMD

สารบัญ

	หน้า
1. ด้านการเงิน.....	1
1.1 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงิน.....	1
1.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน.....	2
2. ด้านการบริหารความเสี่ยง.....	4
2.1 กรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยง.....	4
2.2 การพิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการเพื่อการบริหารความเสี่ยง.....	5
2.3 การวิเคราะห์ ประเมิน และบริหารความเสี่ยง.....	5
3. ด้านภารกิจหลักขององค์กร.....	10
3.1 ภารกิจหลักของ สบร.	10
3.2 ความเสี่ยงและปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อภารกิจหลัก.....	15
3.3 แนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรค.....	16

รายงานการวิเคราะห์ ด้านการเงิน ความเสี่ยง และภารกิจหลักขององค์กร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

1. ด้านการเงิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรายงานการเงินของ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (สปร.) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และรายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่ายปี ปัจจุบันและปีก่อน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า รายงานการเงินข้างต้นนี้ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ จึงขอสรุปสาระสำคัญของการวิเคราะห์รายงานทางการเงินที่ผ่านการรับรองดังกล่าวข้างต้นแล้วดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงิน

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ มีสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 เป็นจำนวนเงิน 1,297.79 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2560 จำนวนเงิน 114.32 ล้านบาท หรือร้อยละ 9 โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจาก

- **เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด** ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวนเงิน 691.50 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 11.47 ล้านบาท หรือร้อยละ 2 โดยส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากการถอนเงินลงทุนระยะสั้นเป็นจำนวนเงิน 71.42 บาท

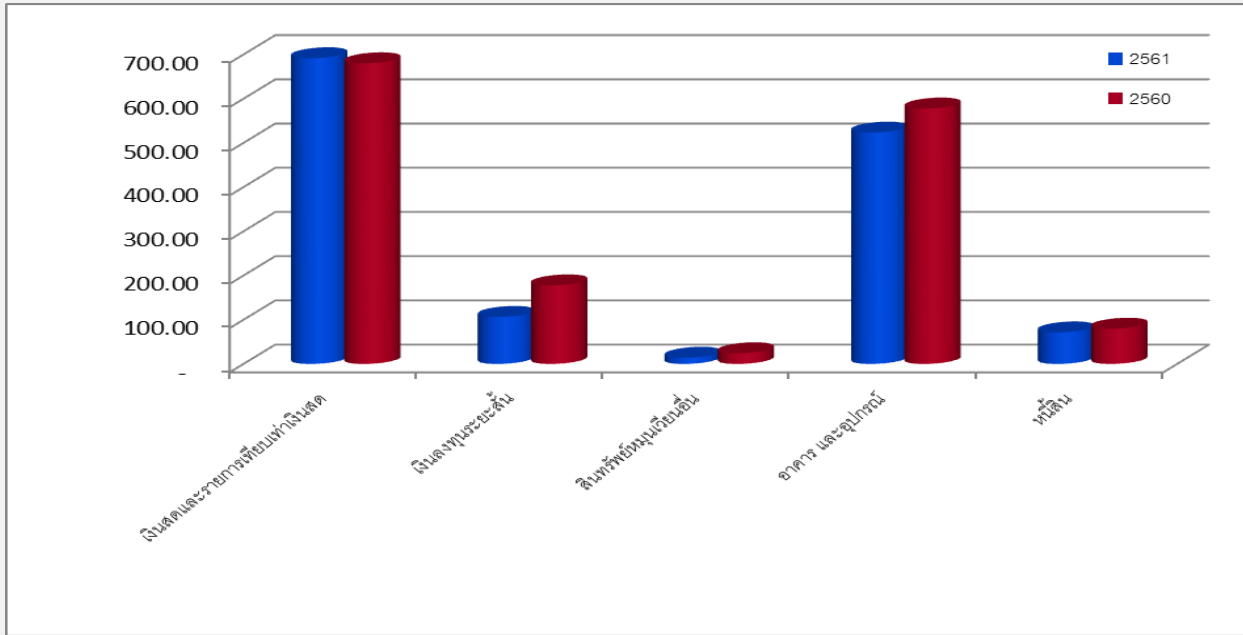
- **เงินลงทุนระยะสั้น** ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวนเงิน 106.28 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2560 จำนวนเงิน 71.42 ล้านบาท หรือร้อยละ 40 ในปีงบประมาณ 2557 สำนักงานได้นำเงินรายได้และเงินบริจาค จำนวน 250 ล้านบาท ผักเข้าในบัญชีเงินฝากประจำ 6 เดือน เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้และเป็นประโยชน์แก่สำนักงาน ต่อมาในปีงบประมาณ 2560 ได้มีการถอนเงินออกจากบัญชี เป็นจำนวนเงิน 80 ล้านบาท เพื่อใช้ในการบริหารจัดการเงินรายได้ตามแผนปีงบประมาณ 2560 และในปีงบประมาณ 2561 ได้ถอนเงินออกจากบัญชีเป็นจำนวน 73.12 ล้านบาท เพื่อโอนให้แก่สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) เป็นจำนวนเงิน 63.12 ล้านบาท ส่วนที่เหลือไว้ดำเนินงานในส่วนของสำนักงาน

- **สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น** คือค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวนเงิน 13.95 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2560 จำนวนเงิน 10.19 ล้านบาท หรือร้อยละ 42 เนื่องจากรับเงินค่าจ่ายล่วงหน้าที่สำนักงานได้จ่ายค่าจ้างปรับปรุงต่อเติมและก่อสร้างที่ทำการแห่งใหม่ของหน่วยงานภายใน-ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ

- **อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน** ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวนเงิน 523.18 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 54.52 ล้านบาท หรือร้อยละ 9 เนื่องจากในปีงบประมาณ 2560 สำนักงานมีการปรับปรุงต่อเติมและก่อสร้างที่ทำการแห่งใหม่ของหน่วยงานภายใน-ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ จึงมีค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมากกว่าปี2561

- **หนี้สิน** ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวนเงิน 71.36 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 8.25 ล้านบาท หรือร้อยละ 10 โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากเจ้าหน้าที่การค้ำบุคคลภายนอกตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างลดลง

แผนภาพที่ 1.1 แสดงการวิเคราะห์ฐานะการเงิน

1.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

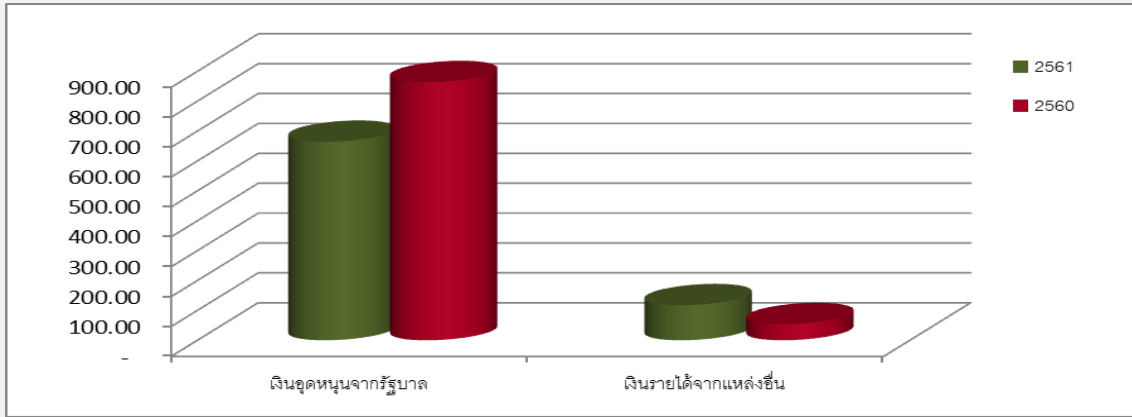
ด้านรายได้

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ มีรายได้โดยรวมในปีงบประมาณ 2561 เป็นจำนวนเงิน 781.33 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 136.37 ล้านบาท หรือร้อยละ 15 ประกอบด้วย

- **รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล** ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวนเงิน 664.08 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 199.62 ล้านบาท หรือร้อยละ 23 เนื่องจากสำนักงานได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณงบบุคลากรลดลงเป็นจำนวน 3.68 ล้านบาท งบดำเนินงานลดลงเป็นจำนวน 6.25 ล้านบาท งบภารกิจลดลงเป็นจำนวนเงิน 51.32 ล้านบาท และงบลงทุนลดลงเป็นจำนวนเงิน 241.01 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากงบลงทุนลดเนื่องจากในปีงบประมาณ 2560 สำนักงานมีค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงพื้นที่และก่อสร้างที่ทำการแห่งใหม่ของหน่วยงานภายใน-ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ

- **รายได้จากแหล่งอื่น** ประกอบด้วยรายได้จากการขายสินค้าและบริการ เงินอุดหนุนและบริจาค ดอกเบี้ยรับ และรายได้อื่นๆ ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวนเงิน 117.24 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 63.25 ล้านบาท หรือร้อยละ 117 โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากในปีงบประมาณ 2561 มีเงินรายได้จากเงินอุดหนุนและบริจาคเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงิน 27.17 ล้านบาท ค่าบริการที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 24.08 ล้านบาท ค่าสมาชิก ค่าการใช้บริการพื้นที่ และรายได้อื่นๆ เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงิน 6.24 ล้านบาท

แผนภาพที่ 1.2 แสดงการวิเคราะห์เงินรายได้

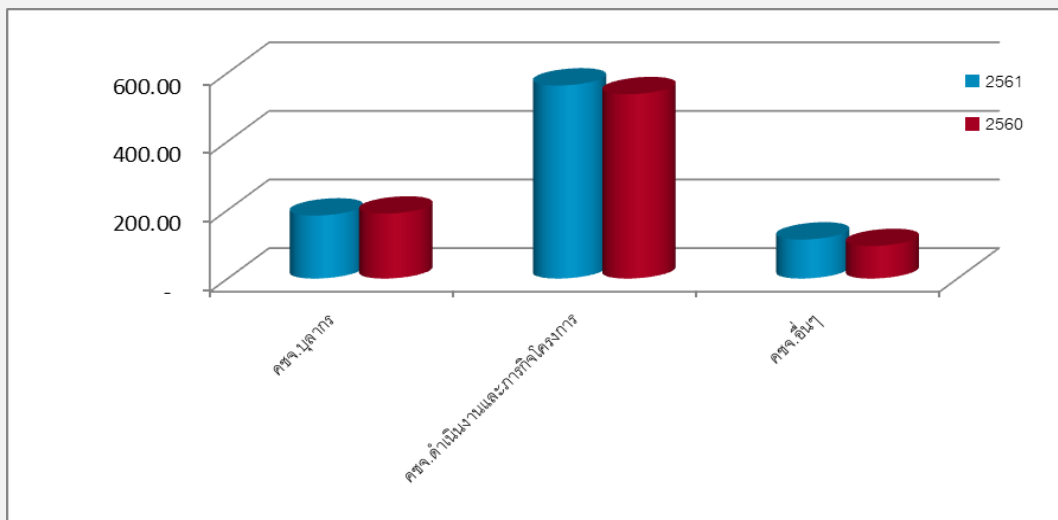

ด้านค่าใช้จ่าย

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ มีค่าใช้จ่ายโดยรวมในปีงบประมาณ 2561 จำนวนเงิน 860.67 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 38.79 ล้านบาท หรือร้อยละ 5 ประกอบด้วย

- **ค่าใช้จ่ายบุคลากร** ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวนเงิน 183.79 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 5.69 ล้านบาท หรือร้อยละ 3 โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากหน่วยงานภายใน-ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ ได้มีการแยกตัวออกไปจัดตั้งองค์การมหาชนใหม่ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์(องค์การมหาชน) มีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2561 เป็นต้นไป จึงทำให้ตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม ถึง 30 กันยายน 2561 ไม่มีการรับรู้ค่าใช้จ่ายบุคลากร
- **ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน งบภารกิจ และงบลงทุน** ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวนเงิน 563.09 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 25.50 ล้านบาท หรือร้อยละ 5 โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากสำนักงานมีการปรับเปลี่ยนการจัดนิทรรศการ จึงทำให้มีค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้น
- **ค่าใช้จ่ายอื่นๆ** คือค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ถาวรและค่าตัดจำหน่ายโปรแกรมคอมพิวเตอร์,ค่าลิขสิทธิ์ ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวนเงิน 113.79 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2560 เป็นจำนวนเงิน 18.98 ล้านบาท หรือร้อยละ 20 เนื่องจาก สำนักงานมีการปรับปรุงพื้นที่และก่อสร้างที่ทำการแห่งใหม่ของหน่วยงานภายใน-ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ และมีการซื้อครุภัณฑ์สำนักงานเพิ่มขึ้น จึงมีค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าเสื่อมราคาที่ดีจากมูลค่าของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น

แผนภาพที่ 1.3 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย

2. ด้านการบริหารความเสี่ยง

2.1 กรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยง

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ดำเนินแนวทางการบริหารความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) และ ตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารการจัดการภาครัฐ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายตัวชี้วัด พันธกิจและ วิสัยทัศน์ขององค์กร ที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล โดยระบุให้หน่วยงาน ต้องมีการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงตามประเด็นยุทธศาสตร์ให้ครบถ้วนทุกประเด็นของหน่วยงาน โดย คัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สำคัญและมีผลกระทบต่อความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับ งบประมาณอย่างน้อยยุทธศาสตร์ละ 1 แผนงาน/โครงการ มาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อจัดการกับ การเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือการบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ รวมทั้ง วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ขององค์กร

2.2 การพิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการเพื่อบริหารความเสี่ยง

สปร. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการ จากแผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2561 โดยให้มีแผนงาน/โครงการที่เป็นตัวแทนครบถ้วนในทุกยุทธศาสตร์ 5 ด้านของ สปร. และ ครอบคลุมทุกหน่วยงานภายใน เพื่อนำมาพิจารณาบริหารความเสี่ยงต่อไป โดยมีปัจจัยในการพิจารณาใน 2 มิติ ได้แก่ ความสำคัญและสอดคล้องกับกลยุทธ์ และงบประมาณที่ได้รับจัดสรร มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) เป็นแผนงาน/โครงการที่สำคัญและสอดคล้องกับกลยุทธ์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์มากที่สุด
- 2) เป็นแผนงาน/โครงการที่ได้รับงบประมาณสูงสุดในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์
- 3) จัดลำดับความสำคัญโครงการตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยจะต้องคัดเลือกแผนงานโครงการที่ได้ คะแนนสูงที่สุดในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

ปัจจัยพิจารณา	เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนน		
	1	2	3
1. สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ (A)	ไม่สอดคล้องกับกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์ (น้อย)	สอดคล้องกับบางกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์ (ปานกลาง)	สอดคล้องกับทุกกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์ (มาก)
2. งบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (B)	ได้รับงบประมาณสูงเป็นอันดับ 3	ได้รับงบประมาณสูงเป็นอันดับ 2	ได้รับงบประมาณสูงเป็นอันดับ 1

- 4) ผลการคัดเลือกแผนงาน/โครงการ ตามเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้น มีดังนี้

ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ผลคะแนน		
			ความสอดคล้อง (A)	งบประมาณ (B)	รวม (A*B)
1. การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม	โครงการขยายผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ และอาหาร เพื่อเพิ่มศักยภาพเกษตรกรไทยผ่านแหล่งเรียนรู้สาธารณะ	สปร.	2	3	6
2. การพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้	งานการบริหารจัดการและพัฒนาพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้	สปร.	2	3	6

3. การส่งเสริมเครือข่ายในภูมิภาคเพื่อการขยายผลต้นแบบแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้	โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตำบล	สอร.	2	3	6
4. การจัดการความรู้และเผยแพร่องค์ความรู้ให้เข้าถึงประชาชน	โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์- แผนบูรณาการสสว.	ศสพ.	2	3	6
5. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	งานพัฒนาบุคลากร	สปร.	2	2	4

2.3 การวิเคราะห์ ประเมิน และบริหารความเสี่ยง

ในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการที่ผ่านการคัดเลือก เริ่มต้นด้วยการระบุประเภทและประเด็นความเสี่ยงในการดำเนินงานโครงการ รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงต่างๆ จากนั้นจึงดำเนินการวิเคราะห์เพื่อประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง ซึ่งมีจำนวน 5 ระดับเริ่มตั้งแต่ระดับ 1 คือน้อยที่สุด ถึงระดับ 5 คือมากที่สุด เพื่อนำมาคำนวณเป็นผลคะแนนของระดับความเสี่ยง โดยมีระดับความเสี่ยง 4 ระดับตามช่วงคะแนน แล้วจึงนำมาพิจารณากลยุทธ์การจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมเพื่อจัดทำเป็นแผนบริหารความเสี่ยงของโครงการและองค์กรต่อไป

- คะแนน 1-3 = ระดับความเสี่ยงต่ำ
- คะแนน 4-9 = ระดับความเสี่ยงปานกลาง
- คะแนน 10-16 = ระดับความเสี่ยงสูง
- คะแนน 17-25 = ระดับความเสี่ยงสูงมาก

โดยมีผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการ ดังนี้

2.3.1 โครงการขยายผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ และอาหาร เพื่อเพิ่มศักยภาพเกษตรกรไทยผ่านแหล่งเรียนรู้สาธารณะ : สปร.

1) สาระสำคัญ

โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการเกษตร อาหาร และเทคโนโลยีชีวภาพจากผลงานวิจัยและสื่อของสถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ หรือบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องแก่เกษตรกรและบุคลากรผู้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรผ่านแหล่งเรียนรู้สาธารณะ อันเป็นการเสริมสร้างศักยภาพภาคเกษตรไทยให้มีขีดความสามารถแข่งขันและความหลากหลายทางเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานในส่วนภูมิภาคครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ น่าน สกลนคร สุรินทร์ นครปฐม ปทุมธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- จำนวนองค์ความรู้และผลงานศึกษาวิจัยใหม่ 1 เรื่อง
- จำนวนองค์ความรู้และผลงานวิจัยที่ได้รับการต่อยอด 5 เรื่อง
- จำนวนแหล่งเรียนรู้เครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ 8 แห่ง
- จำนวนเกษตรกร/ผู้ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร ได้รับถ่ายทอดนวัตกรรมและองค์ความรู้ 800 คน

- ความพึงพอใจที่กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงและได้รับความรู้ในแหล่งเรียนรู้ ร้อยละ 80
- สัดส่วนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับความรู้/ประโยชน์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 80
- จำนวนภาคีที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการสร้างความรู้ 10 ภาคี

3) การประเมินความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	กลยุทธ์/แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรไม่เพียงพอหรือทำงานหลายภารกิจในเวลาเดียวกัน - ความพร้อมของนักวิจัย/วิทยากร เกษตรกร และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ - หัวข้อ/เนื้อหาองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดไม่น่าสนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายโครงการ 	ปานกลาง (2 * 2 = 4)	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวิเคราะห์ต้นแบบกระบวนการต่อยอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง - คัดเลือกงานวิจัยและนวัตกรรมโดดเด่นที่สอดคล้องกับแผนนโยบายและเหมาะสมในการต่อยอด - ติดตามประเมินผลทั้งความพึงพอใจและความรู้ที่เกษตรกรได้รับและสามารถนำไปใช้ประโยชน์

2.3.2 งานการบริหารจัดการและพัฒนาพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ : สพร.

1) สารสำคัญ

งานบริหารจัดการและพัฒนาพิพิธภัณฑ์เป็นภารกิจหลักของ สพร. ในการเผยแพร่องค์ความรู้ผ่านนิทรรศการหลักไปยังกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการและวิถีชีวิตของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย รวมทั้งพัฒนางานบริการด้านพิพิธภัณฑ์ที่สนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- จำนวนผู้เข้ามาใช้บริการพิพิธภัณฑ์ 150,000 คน
- ผู้เข้ามือนิทรรศการและเข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในการให้บริการ ร้อยละ 85
- ให้บริการสืบค้นและใช้ฐานข้อมูลใน e-library 400 ครั้ง
- นำเข้าข้อมูลจดหมายเหตุ 400 ข้อมูล
- ผู้ใช้บริการห้องสมุดมีความพึงพอใจ ร้อยละ 85
- จัดทำฐานข้อมูลวัตถุพิพิธภัณฑ์ 1 งาน
- จัดทำจดหมายเหตุด้านการอนุรักษ์เผยแพร่ไปยังเยาวชนและประชาชน และเครือข่ายพิพิธภัณฑ์แหล่งเรียนรู้ 800 แห่ง
- จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านอนุรักษ์ให้กับเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ 2 ครั้ง
- ผู้เข้าร่วมอบรมผ่านเกณฑ์ความรู้ความเข้าใจการอบรม ร้อยละ 80

3) การประเมินความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	กลยุทธ์/แนวทางการ บริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน - การดำเนินงานมีความล่าช้า - จำนวนผู้ใช้บริการพิพธิภณท์ต่ำกว่าเป้าหมาย - ผู้ใช้บริการไม่ได้รับความสะดวกสบายในการเข้ารับบริการ และมีความพึงพอใจต่ำกว่าเป้าหมาย	- บุคลากรไม่เพียงพอหรือไม่มีความเป็นมืออาชีพในการให้บริการ - ความล่าช้าในการติดตั้งชุดนิทรรศการหลัก “ถอครหัสไทย” ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานโครงการ	- การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายโครงการ - ผู้ใช้บริการประเมินผลความพึงพอใจให้ สปร.ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด	ปานกลาง (3 * 3 = 9)	- พัฒนาบุคลากรด้านงานบริการให้มีความเป็นมืออาชีพ - ซ่อมแซม บำรุงรักษาวัตถุจัดแสดงหรือส่วนประกอบนิทรรศการ และด้านสุขอนามัยอื่นๆ สำหรับงานบริการให้อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน - วางแผนการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

2.3.3 โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตำบล : สอร.

1) สาระสำคัญ

โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานต่างๆ ในระดับตำบลให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ทันสมัยและสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วยสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งดึงดูดและกระตุ้นการเรียนรู้ ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น และเพื่อสร้างและขยายโอกาสการเข้าถึงองค์ความรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ประชาชนทุกช่วงวัยทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ให้ครอบคลุมกว้างขวางยิ่งขึ้น ที่จะเป็นรากฐานในการพัฒนาสังคมไทยสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ

- จำนวนผู้ดูแลศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชนเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง 400 คน
- จำนวนศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชนที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 200 แห่ง
- เยาวชน และประชาชนทั่วไปในพื้นที่ชุมชนสามารถเข้าใช้บริการจากศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชนทั่วประเทศ 100,000 คน
- จำนวนศูนย์เรียนรู้ใกล้บ้านต้นแบบ (สะสม) 20 แห่ง

3) การประเมินความเสี่ยงโครงการ

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	กลยุทธ์/แนวทางการบริหารการจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน - การดำเนินงานมีความล่าช้า - จำนวนศูนย์เรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาต่ำกว่าเป้าหมาย	- ศักยภาพและความพร้อมของศูนย์เรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ระดับชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ - ศูนย์เรียนรู้หลายแห่งดำเนินการโดยชุมชนทำให้มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณ และบุคลากร ซึ่งมีผลที่มีนัยสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ - กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างใช้เวลานาน	- การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายโครงการ - ส่งผลต่อผลการประเมินองค์การมหาชน เนื่องจากโครงการนี้เป็นตัวชี้วัดของหน่วยงานที่ตกลงไว้กับ กพร.	ปานกลาง (3 * 3 = 9)	- ประสานงานกับหน่วยงานพันธมิตรในการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ตำบลอย่างใกล้ชิด เพื่อกำหนดแนวทางและวางแผนการทำงานร่วมกัน

2.3.4 โครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ : ศสพ.

1) สาระสำคัญ

เป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์อย่างครบวงจร ภายใต้หลักการ” คิด ผลิต และขาย” มุ่งเน้นที่การพัฒนาและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ให้เกิดกระบวนการคิด ด้านการคิดเชิงออกแบบ และการออกแบบบริการ เพื่อให้ผู้ประกอบการนำความรู้ต่อยอดความคิด ออกแบบและพัฒนา ยกระดับสินค้าและบริการ นำไปสู่การผลิตจริงและการจัดจำหน่ายในช่องทางจริงๆ ภายใต้โครงการอย่างรอบด้าน โดยการจัดบรรยาย ฝึกอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ ผ่านกระบวนการออกแบบบริการ เผยแพร่ความรู้ด้าน Service Design ให้แก่สาธารณะชนในรูปแบบการเรียนการสอนในพื้นที่และการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ จัดกิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่ายและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรด้านการออกแบบบริการ ทั้งในและต่างประเทศ

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- จัดงานเผยแพร่และจัดแสดงผลงานด้านความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบ 1 ครั้ง
- ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์และ SMEs ของไทยได้รับองค์ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และพัฒนาศักยภาพให้มีขีดความสามารถทางการแข่งขันที่สูงขึ้น 3,000 คน

3) การประเมินความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	กลยุทธ์/แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน - การดำเนินงานมีความล่าช้า - จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์และ SMEs ได้รับการพัฒนาศักยภาพต่ำกว่าเป้าหมาย	- มีการจัดกิจกรรมย่อยจำนวนมากและหลากหลาย - มีหน่วยงาน ภาคี เครือข่าย และบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องประสานงานด้วยจำนวนมาก	- การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายโครงการ	ปานกลาง (2 * 2 =4)	- การประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนอย่างใกล้ชิด - ร่วมมือกับพันธมิตรและผู้สนับสนุนในการดำเนินงาน - มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

2.3.5 งานพัฒนาศักยภาพบุคลากร : สบร.

1) สารสำคัญ

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรของ สบร. และหน่วยงานภายในมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ มีความรู้และทักษะที่หลากหลายในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทันสมัย มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและพัฒนางานในหน้าที่ให้มีคุณภาพสูงสุด

2) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ผู้ปฏิบัติงานจำนวน 55 คน ได้รับการฝึกอบรมทั้งในส่วนของการเสริมสร้างทักษะพื้นฐานในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรเฉพาะทาง และหลักสูตรที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน มีทักษะในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ และมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเสริมทักษะเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างน้อยคนละ 1 ครั้ง
- ผู้บริหาร/ผู้ปฏิบัติงาน จำนวนอย่างน้อย 5 คน ได้รับการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ทางด้านวิชาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก รวมถึงการศึกษาดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ
- ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ จำนวน 70 คน ได้เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ และการทำงานเป็นทีม
- ผู้บริหารจำนวน 8 คน ได้รับการอบรมพัฒนาการเป็นผู้นำการบริหารให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แผนกลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรบุคคล และพัฒนาผู้นำด้านภาวะคุณธรรม จริยธรรม

3) การประเมินความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น	ระดับความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	กลยุทธ์/แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง
<u>ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน</u> - ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมและพัฒนาต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้	- บุคลากรมีภารกิจประจำจำนวนมากทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนา	- การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายโครงการ - บุคลากรขาดความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน	ปานกลาง (2 * 2 =4)	ส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับบริการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ อย่างเพียงพอและเสมอภาค เพื่อสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงาน

สรุปผลการบริหารความเสี่ยงภาพรวมของ สบร.

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีโครงการซึ่งผ่านการคัดเลือก และบรรจุอยู่ในแผนบริหารความเสี่ยงจำนวน 5 โครงการ โดยทุกโครงการมีระดับความเสี่ยงของโครงการอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (คะแนน 4- 9) แต่จำเป็นต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินงาน และกลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมกับปัจจัยเสี่ยงของแต่ละโครงการ เพื่อให้สำนักงานสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านภารกิจหลักขององค์กร

3.1 ภารกิจหลักของ สบร. ในปีงบประมาณ 2561 สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ สบร. และหน่วยงานภายใน 2 แห่ง ได้แก่ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK Park) พิพิธภัณฑสถานการเรียนรู้แห่งชาติ (NDMI) มีผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 4 ด้าน โดยสรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม

การสร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้ที่ทันต่อสถานการณ์และแนวโน้มในอนาคตที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างมูลค่าผลผลิตด้วยฐานความรู้ โดยการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำสื่อชุดความรู้ในรูปแบบสื่อที่น่าสนใจ ศึกษาประมวลสังเคราะห์องค์ความรู้ ขยายแนวคิดการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้สู่การต่อยอดทางอาชีพ เพื่อนำไปสู่โอกาสในการสร้างรายได้/ประกอบอาชีพ/การพัฒนาทักษะที่จำเป็นในปัจจุบัน โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

1.1) การสื่อสารแนวคิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยสื่อ ได้แก่ การจัดทำเนื้อหาและสื่อองค์ความรู้เรื่องเทรนด์และโอกาสที่ตามมาในรูปแบบสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ 1) Digital Age 2) Global Knowledge Society และ DigiLearn 3) Aging Society 4) Urbanization 5) New Gen 6) Womenomics 7) World Friendly

1.2) การส่งเสริมบูรณาการแหล่งเรียนรู้และจัดทำดัชนีชี้วัดแหล่งเรียนรู้ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามนโยบายและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบูรณาการด้านพิพิธภัณฑสถานและแหล่งเรียนรู้ (รองนายกรัฐมนตรี พลอากาศเอกประจิน จั่นตอง เป็นประธาน) โดยฐานข้อมูลนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญที่จะสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายในการส่งเสริมและบูรณาการแนวทางการดำเนินงานของพิพิธภัณฑสถานและแหล่งเรียนรู้ให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ

1.3) การจัดทำวารสารวิชาการ OKMD Perspective เพื่อเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดดัชนีองค์ความรู้และการอ้างอิงข้อมูลด้านเศรษฐกิจฐานความรู้ของประเทศ โดยได้จัดทำงานวิจัยเพื่อรวบรวมและประมวลผลองค์ความรู้สำหรับการจัดทำเนื้อหาของวารสาร OKMD Perspective ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่/ถ่ายทอดข้อมูล สถิติ องค์ความรู้ และดัชนีชี้วัดองค์ความรู้ที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานความรู้และสังคมการเรียนรู้ของประเทศ นอกจากนั้นแล้วยังมีการจัดทำสื่อองค์ความรู้ผ่านนิตยสารเผยแพร่องค์ความรู้ (The knowledge) เพื่อเผยแพร่สู่หน่วยงานภาครัฐทั้งผู้กำหนดและขับเคลื่อนนโยบายของรัฐ หน่วยงานเอกชน ประชาชนผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.4) การขยายผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ และอาหาร เพื่อเพิ่มศักยภาพเกษตรกรไทยผ่านแหล่งเรียนรู้สาธารณะ โดยนำผลงานศึกษาวิจัยที่มีศักยภาพมาจัดทำชุดองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับการถ่ายทอดสู่เกษตรกร

1.5) การสัมมนาอภิปรายทางวิชาการ โดยจัดเวทีบรรยายพิเศษถ่ายทอดประสบการณ์และความคิดสร้างสรรค์ว่าด้วยการพัฒนาห้องสมุดและพื้นที่การเรียนรู้ เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้บริการและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ในงานประชุมวิชาการประจำปี TK Forum 2018 “Creating Better Library: The Unfinished Knowledge”

1.6) งานสร้างองค์ความรู้และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑสถาน โดยมีขอบข่ายของเนื้อหาจุดเน้นงานด้านประวัติศาสตร์สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม และพิพิธภัณฑสถานวิทยา เพื่อเป็นการต่อยอดขยายในประเด็นเชิงลึกสำหรับการเผยแพร่ผ่านหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และนิทรรศการหมุนเวียนต่อไป ทั้งนี้ในปี 2561 ได้จัดทำเรื่อง “แขกไปใครมา” เป็นเรื่องราวของความสัมพันธ์ไทย-อินเดีย เรื่อง “120 ปี ถนนวนรชาดำเนิน บันทึกสังคมไทย” และการศึกษาประเมินผลประสิทธิภาพการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑสถานนิทรรศการเรื่อง “ถอดรหัสไทย”

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้

การให้บริการและบริหารจัดการต้นแบบแหล่งเรียนรู้ อาทิ ห้องสมุดมีชีวิต และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้รูปแบบ Discovery Museum ให้มีความทันสมัย มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล มีกิจกรรมและสาระการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีประชาชนที่ใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ จำนวน 464,996 คน โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

2.1) งานพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบและบริการ ในปีงบประมาณ 2561 มีผู้เข้ามาใช้บริการอุทยานการเรียนรู้ฯ เป็นจำนวน 273,334 คน/ครั้ง มีการยืมหนังสือและสื่อการเรียนรู้ต่างๆ จำนวน 456,573 ครั้ง หยิบหนังสืออ่านในพื้นที่ จำนวน 131,493 ครั้ง และมีจำนวนสมาชิก (Active Member) เป็นจำนวน 22,472 คน

2.2) งานกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเรียนรู้ในอุทยานการเรียนรู้ฯ โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ได้จัดขึ้นภายในอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบและบริการ บริเวณชั้น 8 อาคารศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 37,711 คน

2.3) งานการบริหารจัดการและพัฒนาพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ มิวเซียมสยามได้เปิดนิทรรศการหลักชุดใหม่ เรื่อง “ถอดรหัสไทย” ที่นำเสนอความเป็นไทยในหลากหลายประเด็น ซึ่งมีผู้เข้าชมแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 191,662 คน

2.4) งานสร้างสรรค์นิทรรศการหมุนเวียน ได้จัดทำนิทรรศการ เรื่อง “ชายหญิงสิ่งสมมุติ” ว่าด้วยเรื่องความหลากหลายทางเพศ เป็นนิทรรศการที่เกิดขึ้นบนความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ที่พึงเกี่ยวข้อง กับสังคม จัดแสดงตั้งแต่ 2 พฤษภาคม – 30 กันยายน 2561 มีผู้เข้าชมทั้งสิ้น จำนวน 26,442 คน

2.5) งานกิจกรรมต่อยอดองค์ความรู้สร้างสรรค์ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และภาพลักษณ์ของมิวเซียมสยามอย่างต่อเนื่อง ในวันสำคัญต่างๆ อาทิ วันเด็ก วันพิพิธภัณฑ์สากล และวันพิพิธภัณฑ์ไทย ระหว่างเดือนตุลาคม 2560-กันยายน 2561 สามารถสร้างความตระหนักรับรู้และมีจำนวนผู้เข้ามาแสวงหาความรู้และทำกิจกรรมที่มิวเซียมสยาม ทั้งสิ้น 29,730 คน

2.6) งานเทศกาล Night at the Museum เป็นการจัดกิจกรรมและเปิดพิพิธภัณฑ์ให้เข้าชมตอนกลางคืน (Night at the Museum) เป็นประจำทุกปี โดยงานเทศกาล Night at the Museum ครั้งที่ 7 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 15-17 ธันวาคม 2560 ภายใต้แนวคิดเรื่อง “จิว ก๊ลา ก้าว”

2.7) การเตรียมการจัดตั้งและออกแบบศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ โดยจัดทำรายละเอียดโครงการ (Architectural Programming) และข้อมูลเพื่อการออกแบบ (Design Brief) ภายใต้โครงการเตรียมการจัดตั้งและออกแบบศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ (National Knowledge Center: NKC) มีรายละเอียดที่สำคัญ ข้อมูลภาพถ่ายของพื้นที่อาคารลุมพินีสถานในพื้นที่สวนลุมพินี วิเคราะห์ศักยภาพของอาคาร ความต้องการใช้พื้นที่ ลักษณะการให้บริการ (Workshop Service Design) กำหนดแนวคิดการใช้พื้นที่บนพื้นฐานข้อมูลและแผนการดำเนินงาน นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการจัดทำ workshop บริเวณศูนย์สร้างสรรค์ทุกวัย ภายในสวนลุมพินี จำนวน 2 ครั้ง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การส่งเสริมเครือข่ายในภูมิภาคเพื่อการขยายผลต้นแบบแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้

เป็นการขยายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้รูปแบบต่างๆ ที่ทันต่อยุคปัจจุบันและอนาคต โดยส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานเครือข่ายให้กระจายทั่วทุกภูมิภาค โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

3.1) งานพัฒนาสมองเพื่อการเรียนรู้ โดยการขยายแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมองให้แก่สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการดำเนินโครงการต่อเนื่องมาเป็นปีที่ 3 โดยได้จัดให้มีการให้ความรู้ครูและผู้บริหารในสถานศึกษาต้นแบบ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย และในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ และวิทยาลัยพัฒนวิชาการบางนาให้นำหลักการจัดการเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมองวิจัยนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3.2) งานขยายเครือข่ายศูนย์ความรู้กินได้ โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้มาพัฒนาโครงสร้างทางปัญญาในรูปแบบของแหล่งเรียนรู้ องค์ความรู้ และการพัฒนาทุนมนุษย์ในระดับท้องถิ่นร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ ในปี 2561 ได้จัดทำเนื้อหาและกราฟิกนิตยสาร "ทำมาหากินพื้นถิ่นสุรินทร์" จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทำมาหากินและพัฒนาทักษะอาชีพ จัดอบรมพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการความรู้ตามแนวทางศูนย์ความรู้กินได้ให้กับบุคลากรจากหน่วยงานราชการในจังหวัดสุรินทร์ จัดกิจกรรมมหกรรมความรู้สร้างอาชีพ นอกจากนี้ ยังได้จัดทำสื่อองค์ความรู้ออนไลน์ใน 2 รูปแบบ คือ สื่อมัลติมีเดีย และอินโฟกราฟิก

3.3) การยกระดับความรู้ของเกษตรกรไทยเพื่อพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคเกษตร ร่วมกับ ธ.ก.ส. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการจัดการแหล่งเรียนรู้และบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อยกระดับสมรรถนะวิสาหกิจชุมชน เป็นวิสาหกิจชุมชนต้นแบบด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ โดยกิจกรรมหลักที่ได้ดำเนินงานภายใต้โครงการฯ ได้แก่ การสำรวจข้อมูลและประเมินสมรรถนะในพื้นที่เป้าหมาย พัฒนาแผนการอบรม/หลักสูตรเพื่ออบรมวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการและลงพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษาและเตรียมความพร้อมชุมชนในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ จัดทำสื่อมัลติมีเดียและสื่ออินโฟกราฟิก จากการทำโครงการนี้ทำให้ สปร. มีเครือข่ายความร่วมมือในชุมชนและหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการจัดการแหล่งเรียนรู้แก่วิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้น

3.4) การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตำบล หน่วยงานภาครัฐรวม 7 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พัฒนาศูนย์เรียนรู้ในสังกัดหน่วยงานต่างๆ ภายใต้ชื่อโครงการ “เครือข่ายศูนย์เรียนรู้ใกล้บ้าน” โดย สปร. ได้สนับสนุนหนังสือและสื่อการเรียนรู้ ทั้งที่เป็นรูปเล่มที่พัฒนาขึ้นและเป็นลิขสิทธิ์ของหน่วยงานในรูปแบบของสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็น On-Line และ Off-Line พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้และการบริหารจัดการเกี่ยวข้องกับห้องสมุดมีชีวิตในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้ดูแลศูนย์เรียนรู้ นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ใกล้บ้านต้นแบบ เพื่อขยายผลไปสู่ศูนย์การเรียนรู้อื่นๆ ต่อไป

3.5) งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้เครือข่าย ร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ โดยการให้คำปรึกษาแนะนำในการเลือกพื้นที่และการจัดการในรูปแบบที่เหมาะสม ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการคัดเลือกหนังสือและสื่อ สนับสนุนหนังสือและสื่อประติมากรรม และชุดความรู้ต่างๆ รวมถึงจัดทำสื่อสาระท้องถิ่นในรูปแบบที่น่าสนใจเหมาะสมกับเด็กแต่ละช่วงวัย รวมทั้งมีการจัดทำเป็น e-book และพัฒนาเป็น Application

3.6) การจุดประกายการเรียนรู้ในโรงเรียน จัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านห้องสมุดมีชีวิตให้กับครูและบรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล จำนวน 76 แห่ง (จังหวัดละ 1 แห่ง) ภายใต้โครงการจัดทำห้องสมุดมีชีวิตรูปแบบตู้คอนเทนเนอร์เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบฯ มาอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดรูปแบบตู้คอนเทนเนอร์ฯ โดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดทำห้องสมุดพร้อมวางผังการจัดวางให้แก่โรงเรียนเพิ่มเติมจากปีที่ผ่านมาอีก 13 แห่ง

3.7) การบ่มเพาะเยาวชน TK แฉ่งเกิด เปิดโอกาสให้เยาวชนอายุตั้งแต่ 15-25 ปี ได้รับการบ่มเพาะและพัฒนาทักษะเฉพาะทางเพิ่มเติมประสบการณ์ให้กับเยาวชน ผ่านกระบวนการอบรม การพัฒนาทักษะความรู้และการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อเตรียมความพร้อมก้าวสู่การเป็นมืออาชีพ สปร. จึงได้ดำเนินการโครงการ TK แฉ่งเกิด มาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการบ่มเพาะเยาวชนในด้านวรรณกรรม (TK Young Writer) และด้านดนตรี (TK Band)

3.8) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการบริหารจัดการห้องสมุดมีชีวิต โดยร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายจัดอบรม เพิ่มความรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับบุคลากรที่มีหน้าที่ดูแลห้องสมุด ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ให้กับเด็ก เยาวชนและประชาชน มีผู้ได้รับความรู้จำนวนทั้งสิ้น 1,243 คน

3.9) การบริหารจัดการฐานข้อมูลกลางพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ของประเทศ (Museum Thailand) จัดทำฐานข้อมูลกลางพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ของประเทศ ซึ่งจัดเป็นระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ของประเทศไทย(www.museumthailand.com) โดยมีจุดมุ่งหมายในการรวบรวมข้อมูลของพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้จากทุกภาคส่วนของประเทศมาดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งข้อมูลในปี 2561 มีข้อมูลพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่ถูกรวบรวมและพัฒนาข้อมูลไว้ในระบบแล้วจำนวนทั้งสิ้น 1,578 แห่ง

3.10) มิวเซียมติดล้อและรวบรวมข้อมูลประวัติศาสตร์ท้องถิ่น (Muse Mobile) เป็นการจัดนิทรรศการและกิจกรรมการเรียนรู้เคลื่อนที่ที่มีความทันสมัย ในปี 2561 ได้นำมิวเซียมติดล้อไปจัดแสดงใน 3 จังหวัด ได้แก่ สุโขทัย ลำพูน และ เชียงใหม่

3.11) งานขยายผลพัฒนาพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ภูมิภาค ในปี 2561 ได้ขยายผลแนวคิดแบบพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ (Discovery Museum) สู่ภูมิภาค จำนวน 2 แห่ง คือ ศูนย์วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อการศึกษา ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด และพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นขุนละหาร จังหวัดนครราชสีมา โดยจัดทำสื่อประกอบนิทรรศการแบบมีลิตีมีเดีย Interactive นอกจากนี้ สพร. ยังเป็นที่ปรึกษาและร่วมจัดทำนิทรรศการ “พิพิธภัณฑ์พัฒนา” ให้กับโครงการอุทยานการอาชีพชัยพัฒนา จังหวัดนครปฐม ซึ่งได้ทำพิธีเปิดไปเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดดังกล่าว

3.12) การพัฒนาความร่วมมือเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้กับเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ โดยเข้าร่วมงานสัมมนา งานประชุม งานอบรมด้านพิพิธภัณฑ์วิทยาในระดับนานาชาติ ได้แก่ 1) ประชุมวิชาการงานการพัฒนาห้องสมุดและมาตรฐานบุคลากรวิชาชีพ ณ ประเทศฟิลิปปินส์ 2) ศึกษาดูงานด้านการจัดการพิพิธภัณฑ์และพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานด้านพิพิธภัณฑ์ ประเทศไต้หวัน ตามคำเชิญของกระทรวงวัฒนธรรมไต้หวัน และ 3) ประชุมร่วมกับ George Town World Heritage Incorporated (GTWHI) เพื่อขยายความร่วมมือด้านการบริหารจัดการทุนทางวัฒนธรรมและท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมระหว่างประเทศ 4) ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือและประชุมเตรียมการจัดนิทรรศการร่วมกับ National Taiwan Museum และเข้าร่วมเป็นสมาชิกและแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานด้านพิพิธภัณฑ์ จำนวน 5 แห่ง ดังนี้ 1) International Council of Museums (ICOM) 2) Visitor Studies Association (VSA) และ 3) Group for Education in Museum (GEM) 4) Museums Association และ 5) American Alliance of Museums (AAM)

3.13) การงานสัมมนาและประชุมวิชาการด้านพิพิธภัณฑ์กับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN Museum Festival 2018) เป็นการต่อยอดการพัฒนาทางด้านพิพิธภัณฑ์ร่วมกับกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อสนองต่อนโยบายการเปิดเสรีทางอาเซียน และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีในภูมิภาคซึ่งมีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอันยาวนานร่วมกัน โดยจัดทำโครงการงานสัมมนาและประชุมวิชาการด้านพิพิธภัณฑ์กับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN Museum Forum 2018) โดย สพร. เป็นเจ้าภาพในการจัดงานประชุม เมื่อวันที่ 1-2 สิงหาคม 2561 ที่ผ่านมา ภายใต้หัวข้อ “Museum Media: Connecting Museums, Converging People”

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้เข้าถึงประชาชน

การบริหารจัดการและพัฒนาเนื้อหาองค์ความรู้สื่อดิจิทัล พัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนองค์ความรู้กระจายสู่ภูมิภาคในเชิงรุกผ่านเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย (Digital Knowledge Platform) เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด และภายในเวลาอันรวดเร็ว รวมทั้งส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการสื่อสารเชิงดิจิทัลในรูปแบบต่างๆ โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศที่มุ่งสู่การเติบโตเป็นประเทศไทย 4.0 โดยมีผู้เข้าถึงองค์ความรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ 93,067,934 คน/ครั้ง และมีผู้เห็นประโยชน์จากองค์ความรู้ (Engagement) 23,632,881 คน/ครั้ง โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

4.1) การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้าใจองค์ความรู้สร้างสรรค์ผ่านเวทีสาธารณะ (OKMD Knowledge Festival) โดยออกแบบและพัฒนาเนื้อหาองค์ความรู้ในรูปแบบคลิปวิดีโอและสื่อดิจิทัล เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้สู่สาธารณะทางสื่อออนไลน์ และจัดทำสรุปองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทันสมัย และ

ทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 และจัดทำสรุปองค์ความรู้โครงการการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้าใจองค์ความรู้สร้างสรรค์ผ่านเวทีสาธารณะ (OKMD Knowledge Festival) แนวคิด “ความรู้คือโอกาส : การปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อโอกาสในอนาคต (Learning Revolution for Future Opportunities)” เพื่อเผยแพร่ในสื่อดิจิทัล

4.2) การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้าใจองค์ความรู้สร้างสรรค์ผ่านเวทีสาธารณะ (OKMD Knowledge Talk) จัดทำและเผยแพร่คลิปข้อมูลองค์ความรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในรูปแบบคลิปวิดีโอจำนวน 6 คลิป โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับ “ทักษะสร้างโอกาส” จำนวน 6 อาชีพ ซึ่งมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์คลิปวิดีโอทั้ง 6 ชิ้นนี้ ไปยังแฟนเพจชั้นนำต่างๆ โดยมียอดการเข้าถึงคลิปวิดีโอทั้งสิ้น 2,764,866 คน/ครั้ง นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำสรุปองค์ความรู้ของเนื้อหาสาระของคลิปผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ของ www.okmd.or.th และ www.facebook.com/OKMDInspire

4.3) การบริหารจัดการและพัฒนาเนื้อหาองค์ความรู้สื่อดิจิทัล (Digital Knowledge Platform) โดยผลิตข้อมูลองค์ความรู้ในรูปแบบคลิปวิดีโอ เรื่อง Creative Food จำนวน 24 ชิ้น นอกจากนี้ ยังมีการเผยแพร่บทความออนไลน์ (OKMD Blog) จำนวน 56 ชิ้น โดยเผยแพร่ผ่าน www.okmd.tv และแฟนเพจของหน่วยงาน (www.facebook.com/OKMDInspire) ซึ่งเป็นเวทีกลางเพื่อใช้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่าง สพร. และเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย อายุตั้งแต่ 18-28 ปี รวมทั้งคนทำงาน ผู้ประกอบการใหม่ และผู้ประกอบการรายย่อย SME และผู้ที่สนใจทั่วไป ทั้งนี้ มียอดการเข้าถึงบทความออนไลน์จำนวน 581,956 คน/ครั้ง

4.4) การส่งเสริมนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของรัฐบาล เป็นการจัดทำสื่อความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่น่าสนใจในศตวรรษที่ 21 ในรูปแบบคลิปวิดีโอเพื่อใช้เป็นสื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับ นักเรียน เยาวชน ครู และบุคคลทั่วไป ได้เรียนรู้อาชีพใหม่ๆ ที่มีการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ซึ่งได้คัดเลือกมาจัดทำเป็นคลิปวิดีโอ นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนโรงเรียนจัดกิจกรรมสื่อเพิ่มรู้แนะอาชีพ โดยได้ประสานติดต่อกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน 80 โรงเรียน มีผู้สนใจเข้าร่วมจัดกิจกรรมสื่อเพิ่มรู้แนะอาชีพ จำนวน 42 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70 ของเป้าหมายที่กำหนด

4.5) การพัฒนาแนวทางและขยายผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมอง เป็นการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับครอบครัวเด็กปฐมวัยโดยได้มีการคัดเลือกตัวแทนพื้นที่โรงเรียนต้นแบบสนามเด็กเล่นตามหลักการพัฒนาสมอง BBL: เล่นตามรอยพระยุคลบาท กำหนดให้เป็นพื้นที่นาร่อง 4 ภูมิภาค ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้เด็กปฐมวัยสำหรับครอบครัวในรูปแบบสื่อวีดิทัศน์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนต้นแบบสนามเด็กเล่นฯ สามารถพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการสื่อสารความรู้ต่างๆ ให้กับครู ผู้ดูแลเด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครองได้ด้วยตนเอง มีผู้บริหารและครูปฐมวัยเข้ารับการอบรม จำนวนทั้งสิ้น 480 คน ซึ่งภายหลังจากการอบรมมีผลงานสื่อวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการเผยแพร่ความรู้อย่างน้อย 30 คลิป

4.6) การเพิ่มผลิตภาพผู้สูงอายุวัยต้น โดยการดำเนินการศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์ความต้องการของประกอบอาชีพของผู้สูงอายุวัยต้นและคนก่อนวัยเกษียณ จำนวนทั้งสิ้น 884 คน ในภาคต่างๆ ทั่วประเทศ วิเคราะห์ความต้องการ การประกอบอาชีพของผู้สูงอายุวัยต้นและคนก่อนวัยเกษียณ เพื่อค้นหาองค์ความรู้ที่ผู้สูงอายุวัยต้นและคนก่อนวัยเกษียณสนใจ และความต้องการการจ้างงานผู้สูงอายุของสถานประกอบการ โดยดำเนินการจัดทำชุดองค์ความรู้ระดับพื้นฐาน 2 ชุด ได้แก่ ชุดองค์ความรู้ระดับพื้นฐาน จำนวน 2 เรื่อง 1) คนสูงวัยเริ่มต้นธุรกิจอย่างไรให้อยู่รอด และ 2) ลูกจ้างสูงวัย ต้องมีทักษะแบบไหนที่ใครๆ ยากจ้าง และชุดองค์ความรู้เฉพาะทาง จำนวน 1 เรื่อง คนสูงวัย สร้างรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ โดยนำชุดองค์ความรู้ที่ได้มาสรุปข้อมูลสำหรับการจัดทำเป็นแผ่นพับ รวมทั้งเผยแพร่องค์ความรู้ในเว็บไซต์ และ facebook ของ okmd มีผู้เข้าถึงองค์ความรู้ รวม 3,247 คน/ครั้ง โดยรวมมีผู้เข้าถึงองค์ความรู้จำนวน 9,247 คน/ครั้ง

4.7) งานเผยแพร่แนวคิดและองค์ความรู้ด้านห้องสมุดมีชีวิต โดยเข้าร่วมจัดนิทรรศการ “อ่านอีกครั้ง” ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 46 ซึ่งเป็นงานด้านการส่งเสริมการอ่านระดับประเทศ จำนวน 1 ครั้ง ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ในระหว่างวันที่ 29 มีนาคม ถึง 8 เมษายน 2561 นอกจากนี้ สพร. ยังทำความร่วมมือกับองค์กรภายนอกอื่นๆ เพื่อเผยแพร่โครงการ TK แจ้างเกิด สู่กลุ่มเป้าหมาย อันเป็นเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่

4.8) งานพัฒนาเว็บไซต์ Digital TK ในปี 2561 มีเนื้อหาองค์ความรู้ที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ จำนวน 693 ชิ้นงาน และมีสถิติการเข้าถึงเนื้อหาองค์ความรู้ดังนี้ (1) จำนวน Unique IP ของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ 689,953 ครั้ง/คน (2) จำนวนครั้งในการเข้าใช้งานเว็บไซต์ (Page Views) 1,601,007 ครั้ง/คน (3) จำนวนผู้เข้าถึงผ่านสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก (Post Reach) 48,885,009 ครั้ง/คน (4) จำนวน Engagement User ที่มีปฏิสัมพันธ์ 467,799 ครั้ง/คน

4.9) TK Public Online Library การพัฒนาระบบ TK Public Online Library เพื่อเป็นช่องทางในการขยายโอกาสการเข้าถึงหนังสือและสื่อการเรียนรู้สร้างสรรค์ให้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น โดยผู้ใช้บริการสามารถดาวน์โหลด แอปพลิเคชันเพื่อยืม-คืน e-book audio book และภาพยนตร์ในระบบ IOS และ Android บนอุปกรณ์ SMART Device และคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) ได้ ซึ่งมีผู้ใช้บริการเรียนรู้จำนวนทั้งสิ้น 78,634 คน/ครั้ง จำนวนการยืมรวม 108,136 ครั้ง และมีสมาชิกใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 17,380 คน

4.10) การเผยแพร่และจัดการองค์ความรู้ด้านพิพิธภัณฑ์ การเผยแพร่องค์ความรู้และการจัดการองค์ความรู้ด้านพิพิธภัณฑ์ศึกษาในหลายรูปแบบ ทั้ง on ground และ online ประกอบไปด้วย 1) งานผลิตและเผยแพร่หนังสือด้านพิพิธภัณฑ์และประวัติศาสตร์สังคม 2) งานสนับสนุนข้อมูลสำหรับคลังทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (Open Educational Resources: OER) 3) งานสังเคราะห์และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรมเพื่อสื่อสารออนไลน์ 4) งานบรรยายวิชาการด้านพิพิธภัณฑ์และประวัติศาสตร์สังคม และ 5) งานฝึกอบรมด้านพิพิธภัณฑ์

4.11) การเสริมสร้างการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ ภายใต้บัตร Muse Pass เป็นโครงการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 6 ปี โดยในปี 2561 มีพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมเครือข่ายจำนวน 62 แห่ง และมีร้านค้าเข้าร่วมเพื่อมอบสิทธิพิเศษแก่ผู้ถือบัตรอีกจำนวน 20 แห่ง ซึ่งได้เปิดตัวไปพร้อมกับแนวคิด “มันส์ยกแก๊งส์ Fun Together” และยังสามารถพัฒนาแนวคิดรูปแบบของบัตรให้มีความเป็น Virtual Pass เพื่อตอบสนองต่อวิถีชีวิตในปัจจุบันให้มากขึ้น โดยสามารถซื้อบัตรได้ในราคา 299 บาท มียอดการจำหน่ายบัตร จำนวน 8,611 ใบ และมีการใช้บัตรจำนวนทั้งสิ้นกว่า 15,011 ครั้ง นอกจากนี้ กลุ่มเป้าหมายยังสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการตลาดของโครงการฯ จำนวน 30,566 ราย

4.12) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อรองรับการจัดการและเผยแพร่องค์ความรู้ โดยการปรับปรุงระบบเผยแพร่และจัดเก็บข้อมูลและองค์ความรู้ด้านพิพิธภัณฑ์ (Museum Digital Archive) พัฒนาระบบบริหารข้อมูลผู้ใช้บริการมิวเซียม (Customer Relation Management) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้และเผยแพร่องค์ความรู้ผ่านระบบออนไลน์ (e-Learning) จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เครือข่ายทดแทนของเดิมที่เสื่อมสภาพการใช้งาน และ พัฒนาระบบพิพิธภัณฑ์เสมือนจริง (Museum Virtual Reality)

3.2 ความเสี่ยงและปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อภารกิจหลัก

1) การเข้าถึงข้อมูลแหล่งเรียนรู้สาธารณะในประเทศ ซึ่งยังขาดการพัฒนาข้อมูลให้เป็นปัจจุบันหรือความต่อเนื่องของข้อมูล จึงทำให้การจัดเก็บและรวบรวมค่อนข้างยากไม่สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และพัฒนาข้อมูลต่างๆ ให้สมบูรณ์

2) การจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนหรือหน่วยงานภายนอก อาจมีความเสี่ยงในเรื่องเวลา เช่น ในช่วงเวลาที่ครู และนักเรียน มีกิจกรรมหรือการสอบ การจัดกิจกรรมในช่วงเวลาที่ตรงกัน อาจจะทำให้กิจกรรมนั้น ไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3) การดำเนินงานตาม พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้างฉบับใหม่ ใช้ระยะเวลาจ้างค่อนข้างนาน ซึ่งบางโครงการใช้ระยะเวลาเกินกว่า 1-3 เดือนในการจัดจ้างงาน จึงทำให้เกิดความล่าช้า แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินโครงการในภาพรวม

3.3 แนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคและบริหารจัดการความเสี่ยง

สปร. ได้ดำเนินการเพื่อลดปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดของการดำเนินงานในช่วงปีงบประมาณ 2561 โดยวางแผนงานและบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพ ประกอบกับระยะเวลาในการเตรียมงานที่เหมาะสมและเพียงพอ รวมทั้งมีการประชุมติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและแนวทางที่กำหนด อีกทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาระดับการดำเนินงานและบริหารจัดการความเสี่ยงในอนาคต ดังนี้

1) การกำหนดแผนพัฒนาระยะยาว ควรพิจารณาจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาต้นแบบองค์ความรู้ และแหล่งเรียนรู้อย่างชัดเจน รวมถึงงบประมาณที่ต้องใช้ เพื่อให้สอดคล้องต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทดังกล่าว เนื่องจากความต้องการของผู้รับบริการที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับบริบทต่างๆ ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การเข้าสู่สังคมสูงวัย เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น ดังนั้น รูปแบบในการจัดทำองค์ความรู้ และแหล่งเรียนรู้อาจจะเปลี่ยนแปลงไป ซึ่ง สปร. จะต้องพิจารณาประเด็นต่างๆ เหล่านี้ เพื่อให้การดำเนินงานของ สปร. ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้

2) การกำหนดรูปแบบของการจัดเก็บข้อมูลให้มีความชัดเจน ควรพิจารณากำหนดประเด็น และฐานข้อมูลที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานที่สำคัญของ สปร. ที่ต้องจัดเก็บข้อมูล รวมถึงรอบระยะเวลาในการจัดเก็บ เช่น การกำหนดประเด็นในการประเมินมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และสังคม ที่ได้รับจากการดำเนินงานของ สปร. ที่ต้องกำหนดประเด็นที่ต้องจัดเก็บเพิ่มเติมให้มีความครอบคลุมการดำเนินงานของ สปร. ยิ่งขึ้น รวมไปถึงทบทวนความเหมาะสมของรูปแบบการรายงานข้อมูลผลการดำเนินงานต่างๆ ควรมีการชี้แจงแนวทางในการรายงานให้หน่วยงานปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรงกับความต้องการใช้งานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3) การทำงานเชิงบูรณาการ ควรพิจารณาเรื่องการออกแบบ และพัฒนาระบบบริหารงานแบบบูรณาการที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทขององค์กร หรือส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวเนื่องกันหรือสามารถเชื่อมโยงกันได้ เพื่อยกระดับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการทำงานให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และลดความซ้ำซ้อนได้ เช่น งานพัฒนาบุคลากร จากเดิมที่แต่ละหน่วยงานจะจัดแผนการดำเนินงานเอง อาจจะพิจารณาจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันด้วย ยังอาจส่งผลให้การใช้งบประมาณมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4) การแบ่งปันองค์ความรู้ (Knowledge Sharing) ควรส่งเสริมให้มีการแบ่งปัน หรือแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ แม้ว่าหน่วยงานภายในของ สปร. จะมีองค์ความรู้เฉพาะด้านที่แตกต่างกัน แต่ก็จะมีองค์ความรู้บางอย่างที่สามารถนำมาปรับใช้ร่วมกันได้ เช่น องค์ความรู้ด้านการให้บริการ การจัดสถานที่ หรือรูปแบบการจัดแสดงต่างๆ รวมไปถึงการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน เป็นต้น ดังนั้น หากมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กันมากขึ้น จะส่งผลให้บุคลากรของ สปร. มีความรู้ความสามารถที่เพิ่มขึ้น และเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ต่อไป

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
69/18-19 อาคารมิว บิล딩 (วิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยมหิดล)
ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-21056500 โทรสาร 0-2105-6556,8
www.okmd.or.th